

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 12. marts 2019
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Amalie Jensen
Sagsnr.: 2019-0035-0084
Dok.: 1024825

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål C fra Folketingets
Kirkeudvalg den 15. marts 2019**

Samrådsspørgsmål C:

”Under hensyntagen til at der i Danmark er forenings- og religionsfrihed, bedes ministeren redegøre for, hvilke muligheder det danske retssystem har for at afdække, om der i ly af interne (moralske) regler sker overtrædelser af trossamfundsmedlemmers almindelige retssikkerhed, egne frihedsrettigheder, herunder retten til frit at forlade trossamfundet, retten til at lade sig skille eller anden personlig social kontrol m.m., og hvilke sanktionsmuligheder der evt. kan iværksættes.”

Samrådet er lukket, og der er lagt op til, at kirkeministeren indleder samrådet med at besvare spørgsmål D og E, hvorefter justitsministeren besvarer spørgsmål C.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Tak for samrådsspørgsmålet. [Det er sjældent, at jeg får lejlighed til at møde i Kirkeudvalget, så tak for det.]

Jeg tror, at vi alle er enige om, at vi som samfund ikke skal acceptere parallelle samfund eller retssystemer, hvor for eksempel et trossamfund selv håndterer strafbare lovovertrædelser efter interne moralske regler, og hvor medlemmer underlægges negativ social kontrol og overvågning.

Danmark er ét samfund – og vi har ét retssystem, og det er det offentlige retssystem, hvor strafbare forhold efterforskes af politiet og retsforfølges ved domstolene.

Og jeg vil her i dag sige noget om, hvilke muligheder politiet har for at afdække, om der i ly af et trossamfunds interne regler sker strafbare overtrædelser, uden at myndighederne involveres, og om myndighederne har de rette redskaber til at håndtere den type sager.

[Politiets muligheder for at afdække strafbare forhold]

2. Helt generelt kan man sige, at der både i forhold til politiets efterforskning af strafbare forhold, den støttende indsats over for offeret og myndighedernes forebyg-

gende tiltag gælder de samme regler *inden for* og *uden for* trossamfund.

Bekæmpelse af kriminalitet inden for et trossamfund sker således ved, at politiet enten på baggrund af en anmeldelse eller af egen drift iværksætter en efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold har fundet sted.

Det afhænger så af den konkrete sag, hvilke efterforskningskridt der i givet fald er relevante og lovlige at iværksætte.

3. I forbindelse med efterforskningen vil politiet også vejlede eventuelle identificerede ofre om deres rettigheder og om den støtte, der – afhængig af sagens karakter – vil kunne ydes af politiet eller af andre.

Politiet vil også vurdere, om det kan være relevant at iværksætte særlige politimæssige foranstaltninger for at beskytte et offer. Det kan for eksempel være at give gerningsmanden et tilhold efter loven om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Politiet kan også udlevere en overfaldsalarm til personer, som vurderes at være truet.

Det kan også være nødvendigt, at offeret kommer på et krisecenter, ligesom der kan tilbydes udvidet adressebeskyttelse til en person, der udsættes for alvorlige trusler for eksempel som følge af en æresrelateret konflikt.

I sager om stalking, samlivs- og æresrelateret vold har politiet særlige risikovurderingsværktøjer, der kan anvendes til at vurdere risikoen for vold, herunder risikoen for alvorlig og dødelig vold.

Det kan hjælpe politiet til at iværksætte de nødvendige hjælpe- og beskyttelsesforanstaltninger over for offeret og de rette initiativer over for gerningsmanden.

Hvis sagen vedrører overgreb mod et barn eller en ung under 18 år, eller andre forhold, der giver grund til at tro, at pågældende har behov for særlig støtte i henhold til serviceloven, underretter politiet de sociale myndigheder i kommunen.

Hvis sagen vedrører mistanke om bortførelse af en person til et andet land, efterlyses den pågældende internationalt. Udenrigsministeriet kan også bistå politiet i æresrelaterede sager, f.eks. hvor unge tvinges ud af landet med henblik på tvangsægteskab, genopdragelse eller lignende.

4. Politiet har altså en række muligheder for sætte ind, hvis politiet bliver bekendt med kriminalitet inden for et trossamfund.

Det forudsætter selvfølgelig, at politiet bliver bekendt med det strafbare forhold. Det kan nok være vanskeligt i visse tilfælde. For eksempel hvis der er tale om, at offeret skal bryde med sin familie eller sit netværk i trossamfundet ved at gå til myndighederne. Det tror jeg bare, vi er nødt til at erkende.

[Forebyggende tiltag]

5. Der kan også være situationer, hvor der ikke nødvendigvis er begået noget strafbart, men hvor der udøves en negativ social kontrol, og hvor vi som samfund skal yde hjælp og støtte til at komme ud af et undertrykkende miljø.

Politiets rolle er derfor ikke kun at efterforske strafbare forhold. Det er også en forebyggende indsats.

Politiet har generelt fokus på at yde hjælp til personer, der ønsker at forlade miljøer, der er præget af psykisk eller fysisk kontrol.

Der er blandt andet udarbejdet retningslinjer til brug for politiets behandling af æresrelaterede sager for at sikre den bedst mulige politimæssige håndtering af æresrelaterede konflikter.

Samtlige politikredse har en eller flere kontaktpersoner, der fungerer som ressourcepersoner i relation til æresrelaterede sager, og som varetager kontakten til kommunens rådgivere.

Og i flere kommuner er der etableret særlige exit-rådgivningscentre, som rådgiver personer om støtte til at forlade miljøer præget af social kontrol.

Politiet yder herudover generel vejledning om de hjælpeorganisationer, der yder specialiseret rådgivning på området, for eksempel RED Rådgivning og RED safehouses [Center for æresrelaterede konflikter], Offerrådgivningen, Dialog mod Vold og Dansk Stalking Center.

[Afslutning]

6. Afslutningsvist vil jeg gerne sige, at jeg ikke tror, at der er behov for nye redskaber til politiet på det her område. Det er også det, jeg hører fra Rigspolitiet.

Politiet efterforsker strafbare forhold, når der er grundlag for det. De har mulighed for at iværksætte en række forebyggende tiltag, ligesom de sætter ind med de relevante støttende tiltag i forhold til offeret.

Det gælder både *inden for* og *uden for* trossamfund.

Tak for ordet.